

CHĂM LO XÂY DỰNG “THỂ TRẬN LÒNG DÂN” TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC Ở TỈNH KIÊN GIANG

NGUYỄN NGỌC SƠN *

Thực hiện Nghị quyết Trung ương 8 khóa XI về chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, những năm qua, cùng với việc chú trọng xây dựng toàn diện các tiềm lực cho nhiệm vụ củng cố quốc phòng, tỉnh Kiên Giang luôn quan tâm chăm lo xây dựng “thể trận lòng dân” làm cơ sở xây dựng nền quốc phòng toàn dân (QPTD) ngày càng vững chắc, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới.

NĂM ở phía Tây Nam của Tổ quốc, tỉnh Kiên Giang vừa có biên giới trên bộ, biên giới biển, vừa có đồng bằng, đồi núi và hải đảo, là địa bàn cư trú của 15 dân tộc anh em, với 12 tôn giáo, là nơi hội tụ và giao lưu của nhiều bản sắc văn hóa. Điều kiện đó tạo cho Kiên Giang nhiều tiềm năng, lợi thế trong phát triển kinh tế - xã hội, nhất là kinh tế biển. Tuy nhiên, do là tỉnh thuần nông, với gần 70% dân số là nông dân, đời sống của một bộ phận nhân dân, nhất là ở vùng sâu, vùng biên giới, còn nhiều khó khăn; một số phong tục, tập quán lạc hậu chưa được xóa bỏ; hoạt động của các loại tội phạm, nhất là trên tuyến biên giới, biển, đảo còn diễn biến phức tạp,... nên Kiên Giang cũng gặp nhiều khó khăn không chỉ trong phát triển kinh tế - xã hội mà cả trong công tác bảo đảm quốc phòng - an ninh, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội.

“Thể trận lòng dân” là một bộ phận hết sức quan trọng trong thể trận quốc phòng toàn

dân và chiến tranh nhân dân để xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Trên cơ sở quán triệt và cụ thể hóa đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về kết hợp chặt chẽ phát triển kinh tế - xã hội với củng cố quốc phòng - an ninh, xây dựng “thể trận lòng dân” ngày càng vững chắc, tạo nên sức mạnh tổng hợp để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của tỉnh trong điều kiện mới, trong nhiệm kỳ 2015 - 2020, Đảng bộ, chính quyền tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiều chủ trương, chính sách để chăm lo “sức dân”. Tỉnh đã tập trung nhiều nguồn lực đầu tư phát triển kinh tế - xã hội ở các vùng nông thôn; nâng cao chất lượng chăm sóc y tế, giáo dục - đào tạo; phát triển các khu công nghiệp, tạo thêm nhiều việc làm cho người lao động; quy hoạch và phát triển các khu

* Thượng tá, Phó Chủ nhiệm Chính trị, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Kiên Giang

kinh tế - quốc phòng trên tuyến biên giới, biển đảo; đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính gắn với nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của cơ quan hành chính các cấp, nhất là ở cơ sở; đẩy mạnh công tác đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí; tăng cường công tác dân vận; chăm lo xây dựng lực lượng vũ trang vững mạnh, làm nòng cốt trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân của tỉnh.

Để các chủ trương, chính sách đi vào thực tiễn và đạt kết quả cao, tỉnh đã tập trung làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục, phát huy vai trò của các tổ chức trong hệ thống chính trị, thực hiện hiệu quả các chính sách, an sinh xã hội trong xây dựng “thế trận lòng dân”.

Trong công tác tuyên truyền, giáo dục: Tỉnh chú trọng nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, lực lượng vũ trang và các tầng lớp nhân dân về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội gắn với củng cố quốc phòng - an ninh trên địa bàn trong điều kiện mới; quyền lợi và trách nhiệm của người dân trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân; gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa, truyền thống tốt đẹp của các dân tộc; xóa dần những phong tục, tập quán lạc hậu; vạch trần những luận điệu xuyên tạc, chống phá của các thế lực thù địch, phản động... Các cấp ủy đảng, chính quyền, đoàn thể chú trọng đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền phù hợp với từng địa bàn, từng đối tượng. Các hình thức tuyên truyền được thực hiện đa dạng, trong đó chú trọng tuyên truyền thông qua hệ thống truyền thanh ở cơ sở; qua sinh hoạt tổ nhân dân tự quản ở khu phố, xóm, ấp với sự tham gia trực tiếp của

đội ngũ cán bộ cấp ủy, chính quyền và các ban, ngành, đoàn thể. Bình quân mỗi tháng, các xã, phường có 20 - 25 cuộc sinh hoạt tuyên truyền cho người dân các chủ đề về quốc phòng - an ninh, với quy mô mỗi cuộc có 50 - 70 lượt người tham dự.

Phát huy vai trò các tổ chức trong hệ thống chính trị: Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh đã chỉ đạo các tổ chức trong hệ thống chính trị các cấp thường xuyên bám sát tình hình, phối hợp xây dựng quy chế, chương trình và kế hoạch hoạt động theo phương châm “*hướng về cơ sở, chăm lo cho cơ sở*”. Nội dung trọng tâm của công tác phối hợp là phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các ban, ngành, đoàn thể trong vận động, tập hợp đoàn viên, hội viên, nhân dân tích cực lao động sản xuất, xóa đói, giảm nghèo; hưởng ứng các phong trào thi đua yêu nước...; phản ánh kịp thời những khó khăn, bức xúc của nhân dân đến cấp có thẩm quyền; tham gia giám sát và phản biện xã hội, góp phần xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh.

Thực hiện các chính sách, an sinh xã hội: Cùng với việc triển khai thực hiện đầy đủ, kịp thời các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước đối với các đối tượng tham gia kháng chiến, gia đình thương binh, liệt sĩ, người có công, tỉnh chú trọng nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh ở các cơ sở y tế, tạo điều kiện cho người dân tham gia bảo hiểm y tế; nâng cao chất lượng giáo dục và quan tâm công tác đào tạo nghề gắn với giải quyết việc làm cho người lao động; huy động nhiều nguồn lực xây dựng, hoàn thiện hạ tầng giao thông, các công trình dân sinh phục vụ nhu cầu thiết yếu của nhân dân, nhất là ở các vùng nông thôn, biên giới, biển, đảo.

Các phong trào: “Chung tay vì người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau”, “Thi đua chung sức xây dựng nông thôn mới” được triển khai rộng khắp đã huy động được hàng trăm tỷ đồng, hàng chục nghìn ngày công lao động, xây tặng hơn 1.000 căn nhà cho các hộ nghèo, gia đình chính sách và nhiều công trình phúc lợi khác, góp phần nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của người dân. Theo Báo cáo tổng kết phong trào thi đua “Dân vận khéo” giai đoạn 2016 - 2020 của Tỉnh ủy Kiên Giang, với phương châm “Nơi nào khó khăn, nơi ấy có mô hình dân vận khéo”, trong 5 năm qua, các ngành, các cấp trên địa bàn tỉnh đã xây dựng được 825 mô hình “Dân vận khéo” cấp tỉnh, hơn 6.360 mô hình “Dân vận khéo” cấp cơ sở đạt hiệu quả thiết thực. Từ năm 2015 đến nay, tỉnh đã tổ chức thành công “Tết Quân - Dân” ở 5 huyện với sự vào cuộc và chung tay, góp sức của các cấp, các ngành, các doanh nghiệp, nhà hảo tâm,... Các hoạt động này đã tạo điều kiện giúp nhiều địa phương hoàn thành các tiêu chí về xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh.

Việc thực hiện tốt các nội dung trên đã góp phần thúc đẩy “Kinh tế - xã hội không ngừng phát triển, chính trị ổn định, quốc phòng - an ninh được giữ vững, an sinh, phúc lợi xã hội được bảo đảm, đời sống của các tầng lớp nhân dân được nâng lên, thu nhập bình quân đầu người tăng từ 1.630 USD năm 2015 lên 2.458 USD năm 2020; tỷ lệ hộ nghèo theo chuẩn nghèo đa chiều giảm còn 2,69%, trong đó, tỷ lệ hộ nghèo trong đồng bào dân tộc giảm từ 17,6% xuống còn 4,7%; tỷ lệ hộ được sử dụng điện đạt 99,5%; tỷ lệ hộ sử dụng nước hợp vệ sinh đạt 96,79%; tỷ lệ bao phủ bảo hiểm y

tế đạt 88% ...”⁽¹⁾. Những kết quả đó còn góp phần quan trọng vào việc củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và hệ thống chính trị; tăng cường mối quan hệ đoàn kết gắn bó giữa cấp ủy, chính quyền và các tầng lớp nhân dân, qua đó “thế trận lòng dân” trên địa bàn tỉnh ngày càng được củng cố vững chắc.

Từ thực tiễn xây dựng “thế trận lòng dân” trên địa bàn tỉnh Kiên Giang thời gian qua, có thể rút ra một số kinh nghiệm:

Thứ nhất, cấp ủy, chính quyền các cấp phải đặc biệt coi trọng xây dựng “thế trận lòng dân” trong việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị; thường xuyên nâng cao trách nhiệm, năng lực lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện phù hợp với lòng dân và sát với tình hình thực tế của từng địa phương, đơn vị.

Thứ hai, kết hợp chặt chẽ phát triển kinh tế - xã hội với củng cố quốc phòng - an ninh, lấy việc nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân làm mục tiêu cho mọi hoạt động.

Thứ ba, quyết liệt đấu tranh ngăn chặn, khắc phục tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, tự chuyển hóa”, tham nhũng, lãng phí trong một bộ phận cán bộ, đảng viên. Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh để củng cố uy tín và niềm tin với nhân dân, thực sự là chỗ dựa tin cậy của nhân dân.

Thứ tư, phải phát huy được sức mạnh tổng hợp của các cấp, các ngành, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức trong hệ thống chính trị; coi trọng vai trò nòng cốt của lực lượng

(1) Tỉnh ủy Kiên Giang: Báo cáo chính trị Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Kiên Giang lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025

vũ trang trong xây dựng nền quốc phòng toàn dân, xây dựng “thế trận lòng dân” trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Thời gian tới, công tác xây dựng “thế trận lòng dân”, bên cạnh những thuận lợi là cơ bản cũng đứng trước nhiều khó khăn, thách thức, đặc biệt là sự chống phá ngày càng quyết liệt của các thế lực thù địch thông qua chiến lược “diễn biến hòa bình”. Để tiếp tục củng cố và tăng cường “thế trận lòng dân” trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trên địa bàn tỉnh Kiên Giang trong giai đoạn cách mạng mới, các cấp, các ngành cần chú trọng thực hiện tốt một số giải pháp sau:

Một là, đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức của cả hệ thống chính trị và toàn dân về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về xây dựng “thế trận lòng dân”, xây dựng nền quốc phòng toàn dân vững chắc trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; qua đó giúp mỗi người dân nhận thức đúng quyền lợi, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình, tự giác và tích cực tham gia thực hiện có hiệu quả nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trên địa bàn trong điều kiện mới. Chủ động đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, các luận điệu xuyên tạc, bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng, Cương lĩnh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; phòng, chống và làm thất bại chiến lược “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch, nhất là trên không gian mạng. Thường xuyên nắm chắc tình hình tư tưởng, tâm trạng của các tầng lớp nhân dân để có phương thức tác động phù hợp; đồng thời, tiếp tục thực hiện tốt các phong trào thi đua yêu nước, tạo ra nhiều điển hình tiên tiến trong xây dựng “thế trận lòng dân”.

Hai là, phát triển kinh tế - xã hội phải gắn kết với củng cố quốc phòng - an ninh. Trong đó, chú trọng phát triển mạnh kinh tế biển kết hợp chặt chẽ với giữ gìn an ninh, an toàn, bảo vệ chủ quyền biển, đảo, bảo vệ tài nguyên, môi trường biển, phòng, chống thiên tai, ứng phó với biến đổi khí hậu. Tập trung huy động các nguồn lực phát triển khu kinh tế - quốc phòng trên tuyến biên giới; quy hoạch phát triển các khu dân cư, cụm, tuyến dân cư nông thôn. Tạo điều kiện thuận lợi thu hút các doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, nông thôn, tạo thêm nhiều việc làm, tăng thu nhập, nâng cao mức sống của người dân. Thực hiện tốt chính sách “Đền ơn đáp nghĩa”, chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, chương trình giảm nghèo và các chính sách an sinh xã hội, ưu tiên cho các địa phương có tỷ lệ nghèo còn cao, các xã khó khăn. Quan tâm hơn nữa việc chăm lo đời sống cho đồng bào ở vùng biên giới, hải đảo, vùng sâu, vùng xa, vùng có đông đồng bào dân tộc thiểu số, các đối tượng bảo trợ xã hội, đối tượng yếu thế; xây dựng và nhân rộng các mô hình thoát nghèo hiệu quả, bảo đảm giảm nghèo đa chiều bền vững. Đẩy mạnh phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc”, ngăn chặn và đẩy lùi các loại tội phạm, phòng, chống các tệ nạn xã hội.

Ba là, tăng cường công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị; gắn việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh với thực hiện nghiêm túc Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI và khóa XII, trọng tâm là nêu cao tinh thần tự tu dưỡng, rèn luyện của đội ngũ cán bộ, đảng viên với công tác quản lý, giáo dục, kiểm tra, giám sát của các tổ chức đảng, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

trong nội bộ. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, nhất là ở cơ sở theo hướng gần dân, chăm lo sức dân, tạo sức mạnh và uy tín để củng cố niềm tin trong nhân dân. Chú trọng phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân trong giám sát, phản biện xã hội, góp ý xây dựng Đảng, xây dựng chính quyền thực sự trong sạch, vững mạnh, gắn bó máu thịt với nhân dân. Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu, phải là tấm gương sáng về phẩm chất, đạo đức, lối sống, luôn đi đầu, đi trước, làm trước, làm có hiệu quả để cổ vũ, động viên, tạo sự tin tưởng, đồng thuận và ủng hộ của nhân dân trong thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước.

Bốn là, chăm lo phát triển văn hóa để văn hóa trở thành động lực trong xây dựng “thế trận lòng dân”, xây dựng nền quốc phòng toàn dân. Trong phát triển văn hóa, phải chú trọng khơi dậy tinh thần yêu nước, ý chí tự cường, lòng tự hào dân tộc, tính cộng đồng và khát vọng vươn lên. Đề cao tính gương mẫu trong văn hóa ứng xử của cán bộ, đảng viên, đoàn viên, hội viên, gia đình và cộng đồng xã hội để xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh. Quan tâm đầu tư đúng mức để phát triển các thiết chế văn hóa, nhất là ở vùng sâu, biên giới, hải đảo, từng bước thu hẹp khoảng cách về hưởng thụ văn hóa giữa thành thị và nông thôn. Tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng, hiệu quả phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” gắn với phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng nông thôn mới và đô thị văn minh” và các phong trào hành động cách mạng khác, tạo ra sức mạnh tổng hợp để từng địa phương, cơ quan, đơn vị, doanh

nh nghiệp, trường học và mỗi gia đình trở thành điểm sáng về văn hóa. Quan tâm bảo tồn, phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc trên địa bàn tỉnh; xây dựng lối sống văn minh, xóa dần các tập tục lạc hậu; góp phần xây dựng văn hoá, con người tỉnh Kiên Giang đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững và bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong tình hình mới.

Năm là, phát huy tốt vai trò nòng cốt của lực lượng vũ trang trong xây dựng “thế trận lòng dân”. Lực lượng vũ trang tỉnh phải chủ động tham mưu thực hiện có hiệu quả các nội dung, giải pháp phát triển kinh tế - xã hội gắn với củng cố quốc phòng - an ninh; nắm chắc tình hình, chủ động đề xuất các biện pháp phối hợp đấu tranh, ngăn chặn các loại tội phạm; phòng, chống có hiệu quả hoạt động chống phá của các thế lực thù địch, giữ vững an ninh chính trị, trật tự - an toàn xã hội trên địa bàn. Chủ động cùng các ban, ngành, đoàn thể xây dựng và thực hiện có hiệu quả các chương trình phối hợp hoạt động, tập hợp, đoàn kết nhân dân thực hiện các phong trào thi đua yêu nước. Tích cực tham gia và thực hiện tốt công tác dân vận, nhất là ở các địa bàn trọng điểm về quốc phòng - an ninh, địa bàn biên giới, hải đảo. Nâng cao chất lượng thực hiện các phong trào thi đua “Lực lượng vũ trang chung tay vì người nghèo, không để ai bị bỏ lại phía sau”, “Lực lượng vũ trang chung sức xây dựng nông thôn mới”; các mô hình “Dân vận khéo”: “Tiếp bước em đến trường”, “Nghĩa tình đồng đội”, “Hũ gạo tình thương”, “Xây tặng nhà đồng đội”,... Qua đó, tăng cường mối quan hệ đoàn kết gắn bó quân dân, góp phần xây dựng “thế trận lòng dân” ngày càng vững chắc. □